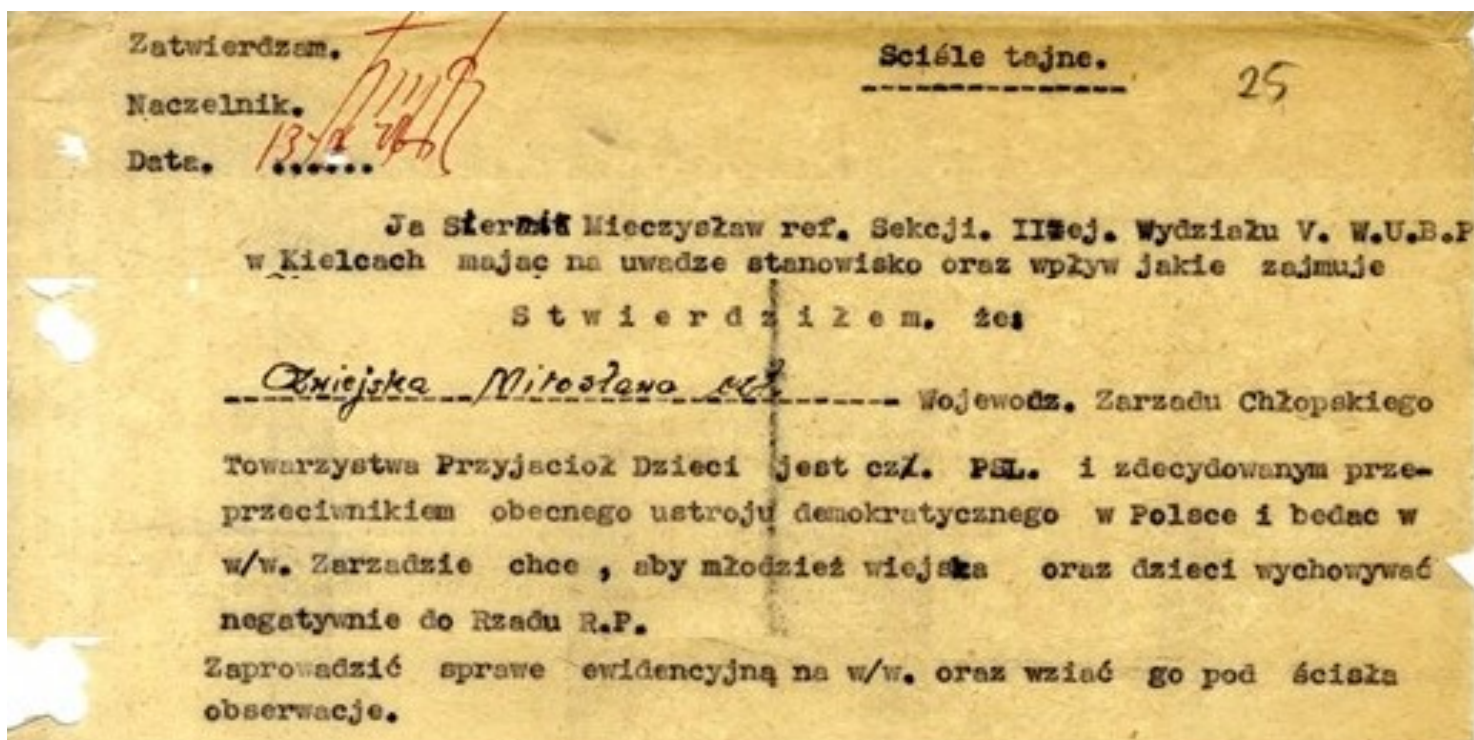

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/okupacja-sowiecka/78005,Sfalszowane-wybory-do-Sejmu-19-stycznia-1947-r-w-województwie-kieleckim.html>

ARTYKUŁ

Sfalszowane wybory do Sejmu 19 stycznia 1947 r. w województwie kieleckim

OKRES HISTORYCZNY

(1945-1948) Pierwsze lata Polski Ludowej

Autor: MARZENA GROSICKA 19.01.2021

Najważniejsze fałszerstwo dokonane przez komunistów miało miejsce w styczniu 1947 r. Zostało ono przygotowane równie starannie jak referendum. W województwie kieleckim jeszcze przed wyborami zdecydowana większość

mieszkańców została pozbawiona możliwości poparcia opozycyjnej partii. Głosowanie było tylko formalnością.

Województwo kieleckie podzielone zostało na cztery okręgi wyborcze, a w trzech z nich, na skutek działań komunistów, w ogóle nie zarejestrowano list kandydatów na posłów z PSL. Tylko w jednym okręgu, obejmującym powiaty częstochowski i włoszczowski, lista opozycyjnej partii została przyjęta. Na pozostałych terenach po prostu ich nie było.

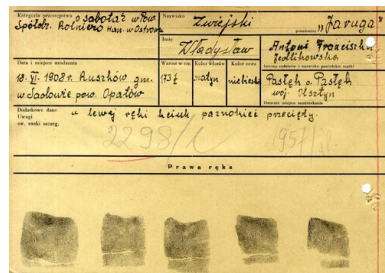
Przypadki państwa Zwiejskich

Aby nie dopuścić do zarejestrowania list wyborczych PSL komuniści musieli podjąć spory wysiłek. W okręgu nr 13 z siedzibą w Ostrowcu Świętokrzyskim (obejmującym powiaty opatowski, pińczowski, stopnicki i sandomierski) pełnomocnikiem listy wyborczej PSL był Władysław Zwiejski. Zgodnie z kalendarzem wyborczym planował on zanieśenie do siedziby Okręgowej Komisji Wyborczej listy kandydatów na posłów z PSL w celu jej zarejestrowania. W przeddzień złożenia listy został on jednak aresztowany. Wobec tego dokumenty dostarczyła jego żona Mirosława, która otrzymała tymczasowe pokwitowanie od kierownika biura Okręgowej Komisji Wyborczej.

Po latach odkryte zostały prawdziwe wyniki wyborów, które zebrali członkowie PPR, wyłącznie na własny użytek. Dane te dotyczą m.in. miasta Częstochowy. W rzeczywistości na PSL głosowało tam ponad 66% osób biorących udział w wyborach!

Następnego dnia Zwiejska i trzech towarzyszący jej członkowie PSL zostali aresztowani przez UB, a pokwitowanie zostało jej odebrane. Po wielu interwencjach opuścili areszt, ale okazało się, że złożona przez nich lista rzekomo zaginęła. Wówczas interweniowały centralne władze PSL i nagle 29 grudnia dokument się odnalazł. Niestety 1 stycznia pełnomocnik listy otrzymał informację, że spośród 183 złożonych tam podpisów aż 98 unieważniono. Na zebranie nowych zostało tylko 3 dni.

Zwolniony z aresztu Zwiejski wraz z posłem do KRN Zygmuntem Załęskim, pomimo wielokrotnego zatrzymywania ich przez UB i MO, zebrał wymaganą ilość podpisów. Niestety 6 stycznia otrzymał odpowiedź, że ta lista również została unieważniona, bowiem osoby, które się na niej podpisały również zostały pozbawione prawa głosu. Co ciekawe, pozbawienie prawa głosu nastąpiło dopiero po złożeniu podpisu pod listą PSL. Na jakiegokolwiek interwencję było już za późno, gdyż upłynął ustawowy termin na składanie list wyborczych kandydatów na posłów. W ten sposób uniemożliwiono opozycyjnej partii start w wyborach. Podobny przebieg miały próby zarejestrowania list PSL w okręgu nr 12 z siedzibą w Kielcach i nr 14 z siedzibą w Radomiu.

Dokument śledczy WUBP w Kielcach z fotografią sygnalicyzną Władysława Zwiejskiego oskarżonego o nadużycia gospodarcze (s. 1). Z zasobu IPN

Druga część dokumentu ewidencyjnego ze śledztwa WUBP w Kielcach przeciw Władysławowi Zwiejskiemu (oskarżonemu o nadużycia gospodarcze). Z zasobu IPN

Wybory bez wyboru

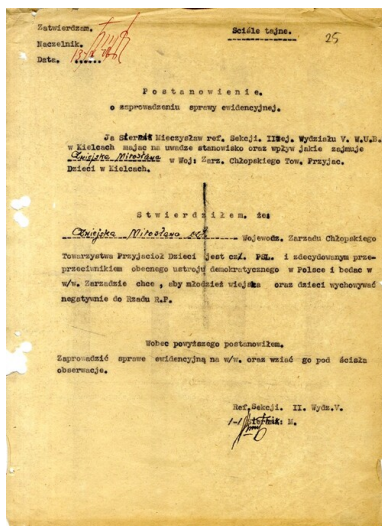
Wskutek takich bezprawnych działań w skali całego kraju unieważniono listy wyborcze PSL w 10 spośród wszystkich 52 okręgów wyborczych, w tym w 3 okręgach województwa kieleckiego. Zażalenia i protesty nie odniosły skutków. Dodatkowo osoby, które podpisywały się na listach PSL były prześladowane, podobnie jak przywódcy partii, którzy nawet po latach za swą działalność trafiali do aresztów. Przykładem jest Władysław Zwiejski i jego żona Mirosława, którzy przez szereg lat pozostawali w operacyjnym zainteresowaniu UB. Zwiejski został pod koniec 1947 r. aresztowany, gdyż oskarżono go o sabotaż, ale zarzuty okazały się bezpodstawne.

Wskutek bezprawnych działań unieważniono listy wyborcze PSL w 10 spośród wszystkich 52 okręgów, w tym w 3 w województwie kieleckim. Zażalenia i protesty nie odniosły skutków.

Wskutek wykluczenia członków opozycji z komisji wyborczych, a także represji stosowanych wobec mężów zaufania PSL przebieg wyborów z 19 stycznia 1947 r. w zasadzie nie był kontrolowany. Oficjalne – czyli sfałszowane – wyniki były następujące: PSL w skali kraju uzyskało jedynie 10,3% głosów, co przełożyło się na 28 miejsc w Sejmie, wobec 394 mandatów partii Bloku Stronnictw Demokratycznych. Fragmentaryczne dane zebrane przez PSL wskazują, iż w rzeczywistości na stronnictwo głosowało ponad 60% wyborców. Na nic zdały się protesty, skargi i interwencje Mikołajczyka, zarówno w kraju jak i za granicą. Los Polski został przesądzony.

W województwie kieleckim najciekawsze informacje dotyczą Okręgu Wyborczego nr 11 z siedzibą w Częstochowie. Tylko tam można było bowiem głosować na PSL. Według oficjalnych wyników w całym okręgu lista PSL miała tu uzyskać niespełna 19,5% poparcia. Przełożyło się to na jeden mandat poselski, który zdobył Stanisław Jagiełło. Z kolei Blok Stronnictw Demokratycznych, według oficjalnych wyników zdobył tu prawie 77% poparcia.

Niezwykle ciekawe są dane dla miasta Częstochowy. Oficjalne wyniki wyborów dla tamtejszych 35 obwodów wyglądać miały następująco: udział w wyborach wzięło 54 743 osoby, czyli niespełna 85% uprawnionych. Na listę nr 1 (PSL) głosować miało 27,5%, na listę nr 2 (Stronnictwo Pracy) 9,8%, zaś na listę nr 3 (Blok Stronnictw Demokratycznych) prawie 62%.

Postanowienie o zaprowadzeniu w WUBP w Kielcach sprawy ewidencyjnej na Mirosławę Zwiejską. Z zasobu IPN

Prawdziwe wyniki

Po latach odkryte zostały prawdziwe wyniki wyborów, które zebrali członkowie PPR, wyłącznie na własny użytek. Dane te dotyczą m.in. miasta Częstochowy. W rzeczywistości na PSL głosowało tam ponad 66% osób biorących udział w wyborach! Blok Stronnictw Demokratycznych poparło tylko 32% wyborców.

Oficjalne – czyli sfałszowane – wyniki były następujące: PSL w skali kraju uzyskało jedynie 10,3% głosów, co przełożyło się na 28 miejsc w Sejmie, wobec 394 mandatów partii Bloku Stronnictw Demokratycznych.

Najbardziej szokujące dla PPR były wyniki zebrane z dzielnic typowo robotniczych jak Stradom, gdzie poparcie

dla PSL wynosiło 74%, i Ostatni Grosz – 60%. Także w obwodach Śródmieścia na opozycyjną partię głosowało około 70% wyborców. Skala poparcia dla PSL, nawet w dużym mieście, zdominowanym przez robotników, była więc ogromna.

Działacze PPR dokonywali analiz dotyczących wyników głosowania w poszczególnych rejonach Częstochowy. W dzielnicy Stradom, na tak dużą liczbę głosów oddanych na PSL wpływ miała – wedle tłumaczeń członków PPR –

„mobilizacja wszystkich reakcyjnych sił, przy poparciu dużej części inteligencji pracującej i kleru, jak również negatywny stosunek większości mieszkańców do Bloku Stronnictw Demokratycznych (...) Jest to dzielnica o niskim wyrobieniu społecznym i politycznym i najbardziej zdemoralizowana przez okres okupacji. Największą winę za klęskę na dzielnicy ponosi administracja fabryk”.

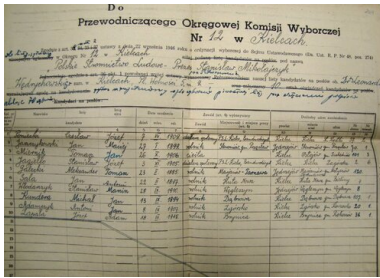
Opisując sytuację w Śródmieściu działacze PPR stwierdzili, że wynik uzyskany w wyborach jest i tak lepszy niż w referendum:

„Tak poważny odsetek mieszczaństwa, kleru i wszelkiej kołtunerii zamieszkującej dzielnicę śródmiejską, która jest negatywnie ustosunkowana do dzisiejszej rzeczywistości, to trzeba przyznać, że aktywność naszej partii tak pod względem politycznym i organizacyjnym wzrosła niewątpliwie w stosunku do daty 30.06.1946 r.”

W odniesieniu do dzielnicy Ostatni Grosz napisano, że tak duży odsetek głosów oddanych na PSL można wytłumaczyć tym, iż

„w ostatnim okresie poprzedzającym wybory wielką aktywność wykazał kler, rozpuszczając zakonnice i młodzież szkół średnich, harcerstwo do indywidualnej agitacji i werbunku na listę nr 1.”

Słabo pracować mieli też członkowie PPR, którzy, pomimo dużej aktywności, nie radzili sobie z kwestiami organizacyjnymi.

**Unieważniona lista kandydatów
na posłów z PSL w Okręgu nr 12 z
siedzibą w Kielcach. Z zasobu IPN**

W cytowanym podsumowaniu wyborów w Częstochowie znalazły się również następujące informacje:

„najważniejsze zagadnienie pracy politycznej i organizacyjnej, które należy podkreślić to jest fakt utrzymania poprzez propagandę i agitację zewnętrznych form zwycięstwa Obozu Demokratycznego w wyborach do parlamentu i tu dołowym ogniwoem naszej organizacji należy się uznanie.”

Wynika z tego, że największą zasługą PPR na terenie Częstochowy było rozgłaszanie kłamstwa o zwycięstwie Bloku Stronnictw Demokratycznych i przekonywanie społeczeństwa, że podane oficjalnie wyniki wyborów są prawdziwe.

COFNIJ SIĘ